

Nieuws.brief

Zomer editie

2015

**"VERHARDING FIETSPAD
SCHORISGAT: GEEN TRENDBREUK,
WEL WOORDBREUK"**

v.u. Catherine Beddeleem
Rijmenamsebaan 94,
3190 Boortmeerbeek

natuurpunt
Haacht

NATUURPUNT ONDER DE LOEP

De Nieuwsbrief is het ledenblad van Natuurpunt Haacht en verschijnt vier maal per jaar.

Natuurpunt is ontstaan uit de fusie van Natuurreservaten en de Wielewaal. Deze vereniging telt ruim 95.000 leden als lid en beheert meer dan 16.700 Ha natuurgebied in Vlaanderen, waaronder een steeds groeiende oppervlakte in Haacht. Natuurpunt schenkt ook aandacht aan de 'kleine natuur' in de buurt: een bomenrij, houtkant, beek of wegberm.

Natuur voor iedereen is dus niet zomaar een slogan. Het is een totaalvisie waarmee onze vereniging in Vlaanderen werkt aan natuurbehoud. Onze vereniging dringt er bij de overheid voortdurend op aan, om via nieuwe wetten, extra geld en meer inzet beter zorg te dragen voor de natuur die er in Vlaanderen nog rest. Het Natuurdecreet en Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen leggen een stevige basis voor een efficiënt natuurbesluit. Samen met de Vlaamse overheid wil Natuurpunt werk maken van de verdere invulling en uitvoering van deze initiatieven.

Lid worden van Natuurpunt vzw kan door overschrijving van 27,00 euro op rek. 230-0044233-21

Natuurpunt Haacht is bereikbaar bij:
Bernard Lemaitre
Kleine Appelstraat 9
3150 Haacht
016 60 61 62
info@natuurpunthaacht.be

Liever deze Nieuwsbrief enkel in de mailbox en zodoende een boompje sparen? Mail ons dan op bovenstaand adres!

Bestuur

Catherine Beddeleem , Voorzitter
catherine.beddeleem@telenet.be
0477 99 90 05

Isa Van Horenbeeck, Secretaris
vanhorenbeeckisa13@hotmail.com
016 84 48 09

Luc Bijmens , Penningmeester
016 60 29 67

VOORWOORD

Als je de vogeltjes hoort fluiten
En de zon schijnt door het raam
Dan weet je één ding zeker
De zomer komt er aan !!!

Als de bomen frisgroene kleurtjes krijgen
De bloemetjes kleurrijk bloeien
Dan weet je dat het zomer wordt
En het zonnetje vast gaat gloeien.

Dan kunnen we samen naar de anti tankgracht/Haachts broek
Wandelen we hand in hand
Turen naar bomen en landschappen
Puur genieten van de mooie natuur in 't Haachtse land

Laat ons snel in de zon gaan lopen
Genietend van het goeie weer
Zonder zorgen, stillletjes en zonder woorden
Gewoon langs boom, gracht, dier...en zoveel meer !

Ons team staat niet stil in de zomer en zorgt er voor dat iedereen langs een goed pad kan wandelen...

Na een zomerstop is onze eerstvolgende activiteit de paddenstoelenwandeling waar René ons mee neemt in de wereld van deze prachtige schimmels !

Op 10 oktober helpen we mee aan de zwerfvuilactie van de gemeente. Wil je hieraan meewerken? Geef dan een seintje...

We wensen jullie een deugdlopende, natuurvolle zomer toe !

Groeten,

Catherine Beddeleem

Voorzitter Natuurpunt Haacht

BELEID

NATUURPUNT HAACHT ZEGT NEEN TEGEN VERHOOGD BETONNEN FIETSPAD DOORHEEN HET SCHORISGAT.

Eind juni startte de gemeente met de aanleg van het nieuwe fietspad in het Schorisgat. Groot was onze verbazing toen bleek dat het hier ging om een verhoogd betonnen fietspad over bijna de volledige lengte.

Begrijp ons niet verkeerd: uiteraard is Natuurpunt voorstander om te kunnen fietsen tussen het groen maar ...

Reeds in september 2013 tekende Natuurpunt bezwaar aan tegen de plannen van de gemeente om het recreatief fietspad Schorisgat over de volledige lengte te verbreden tot 2,5 m en te verharderen met beton. Bovendien blijkt het fietspad nu zelfs verhoogd te zijn tot 50-60 cm tov het maaiveld.

Onze bezwaren zijn de volgende:

- De gemeente ondertekende samen met Natuurpunt het biodiversiteitscharter. In actiepunt 4 van dit Charter lezen we: "De gemeente beschermt en onderhoudt de trage wegen op een dusdanige wijze dat de natuurwaarde er toeneemt. De trage wegen worden niet, of zo weinig mogelijk, verhard. Als er toch verharding nodig is, dan zal de breedte van de verharding beperkt worden. De materiaalkeuze voor de verharding is van die aard dat impact op de natuur minimaal is."
- De keuze voor betonverharding is onnodig voor een "recreatief" bedoeld fietspad. Kijk ook naar het fietspad 'Sportveld' dat Wespelaar met Wakkerzeel verbindt. Klaagt er hier iemand over de verharding?
- Op 30 augustus 2013 verkreeg de gemeente een ongunstig advies van het Agentschap Natuur en BOS (ANB). Het ANB ging niet akkoord met de drastische aanpak die werd voorgesteld. "Een betonnen weg met een breedte van 2 – 2,5 m staat niet in verhouding tot een eerder klein gebied als de Leibeekvallei. Een verharde weg verhoogt het barrière-effect voor minder mobiele diersoorten (insecten, amfibieën, ..)" Het ANB pleitte voor een halfverharding in bvb porfiersteenslag.
- Gezien dit project gelegen is in het VEN-gebied "De Vallei van de Leibeek tussen Boortmeerbeek en Wespelaar", gekenmerkt door soortenrijke graslanden en valleibossen die door de biologische waarderingskaart als waardevol tot zeer waardevol worden getypeerd, wordt met het plan het tegenovergestelde beoogd dan wat de bedoeling is in VEN-gebied.
- Het wijzigen van het reliëf van de bodem en het wijzigen/vernietigen van de vegetatie in gebieden van het VEN is verboden door art. 25 §3, 2° van het Natuurdecreet. Het ANB gaf hiervoor geen ontheffing.

Tegemoetkomend aan een aantal van bovenstaande bezwaren werd er daarom op de gemeenteraad van oktober 2013 afgesproken om het volledige fietspad in hyperpuzzolaan aan te leggen (als voorbeeld werd het fiets/wandelpad langs de Antitankgracht ter hoogte van de bunker langs de Dijle/Keerbergestwg aangegeven). Deze beslissing is ook opgenomen in de stedenbouwkundige vergunning. Groot is dan ook onze verwondering dat het fietspad is uitgevoerd in beton met een niveauverschil tot 50-60 cm boven het maaiveld.

Natuurpunt Haacht vindt dat de gemeente met de huidige uitvoering van het betonnen fietspad te weinig blijk geeft van het zoeken naar ecologisch aanvaardbare alternatieven in een natuurgebied.

Natuurpunt Haacht volgt dit verder op en zal klacht indienen bij de bevoegde instanties.

STUDIE

BOSORCHIS ANNO 2015

Na de ontdekking 2013 van de koestersoort Bosorchis op de Haachtse evenementenweide vroeg Natuurpunt Haacht reeds de effectieve bescherming van deze plant. Anno 2015 wordt de Bosorchis intussen opvallend meer in de Haachtse natuurgebieden waargenomen.

Onder het motto "Samenwerken aan meer biodiversiteit" lanceerde de provincie Vlaams-Brabant de biodiversiteitscampagne: "Je hebt meer burens dan je denkt". Met deze campagne wil de provincie samen met de gemeenten, natuurorganisaties, lokale verenigingen en inwoners de achteruitgang van de lokale biodiversiteit tegengaan.

De campagne heeft onder andere als doel de lokale biodiversiteit te beschermen en te verbeteren door gemeenten te sensibiliseren en aan te zetten tot en te ondersteunen bij acties.

Koestersoorten

Het belangrijkste campagne-instrument is het concept "Koestersoorten". Dit is een selectie van een 200-tal soorten gekoppeld aan een lijst van specifieke leefgebieden. Iedere gemeente bestaat immers uit een specifieke combinatie van leefgebieden, die gekoppeld zijn aan een specifieke provinciale prioritaire soort. Deze soorten noemt men 'koestersoorten'.

De koesterburen van Haacht

Iedere gemeente bestaat dus uit een specifieke combinatie van leefgebieden. Dit betekent dat iedere gemeente ook een specifieke soortenlijst heeft. Uit deze lijst komen de soorten die symbool staan voor hun leefgebieden: de koesterburen. Voor Haacht is onder andere de Bosorchis een koestersoort.

Het gemeentebestuur besliste op 28 april 2010 om deel te nemen aan deze campagne van de Provincie Vlaams - Brabant. Haacht aanvaardde de geselecteerde koesterburen. Hierdoor werd al een eerste stap genomen in de richting van de effectieve deelname aan de campagne en de uitvoering van concrete koesteracties.

Bovendien besliste Haacht om deel te nemen aan de koestercampagne 'Je hebt meer burens dan je denkt'. Dit betekent dat concrete acties zullen ondernomen worden die de koesterburen en de hele gemeentelijke biodiversiteit ten goede zullen komen.

De Bosorchis

De Bosorchis is een Rode lijstsoort en bovendien beschermd door het soortenbesluit.

De Bosorchis is een soort die voorkeur voorkomt op beschaduwde plaatsen op humusrijke, leemachtige of kalkhoudende grond op lichte plekken in het bos, in bosranden (tussen schraal grasland en eiken-haagbeukbos) of onderstruweel.

Vermesting, verzuring, verdroging en versnippering vormen de belangrijkste knelpunten voor orchideeënsoorten en wijzigen de groeiomstandigheden dermate dat kwetsbare soorten als de Bosorchis zich niet langer kunnen handhaven. Eens de soort uit een gebied is verdwenen is een herkolonisatie vaak moeilijk.

Terug van weggeweest

Nu deze belangrijke koestersoort in Haacht niet enkel terug van weggeweest is op de gemeentelijke evenementenweide langs de Wespelaarsebaan maar ook op meerdere andere plaatsen waar Natuurpunt Haacht reeds vele jaren het natuurbeheer uitvoert, wordt het duidelijk dat deze maatregelen hun vruchten afwerpen.

Natuurpunt Haacht blijft ervoor blijven ijveren dat de gemeentelijke overheid de daad bij het woord zal voegen, zoals beloofd in het biocharter, en door zich te engageren in de provinciale projecten.

Natuurpunt zal dit onder andere aanklaarten bij het gemeentebestuur en op de MilieuAdviesRaad.

Johan De Meirman

SAMENVATTING WAARNEMINGEN SALAMANDER

Natuurpunt Haacht is al 4 jaar bezig met het monitoren van de populatie van de salamanders in de Haachtse poelen en Antitankgracht. Hieronder vindt u het aantal en de gemiddelde waarneming (gemiddelde waarneming per geplaatste fuik) alsook de plaats HB (Haachts Broek) en ATG (antitankgracht).

Voor het Haachts Broek is er een vooruitgang vast te stellen van de kleinwatersalamander en zeker van de alpenwatersalamander. Verder onderzoek dringt zich hier op. Het midden en zuiden van de antitankgracht zitten vol stekelbaars en is dan ook geen ideale voortplantingsplaats voor de salamanders. Daarom zijn deze plaatsen ook niet meer onderzocht in 2014 en 2015. Ter hoogte van het kasteel van Roost werd een mooie vangst gedaan in 2012, maar deze plaats stond droog in 2013 en 2014, waardoor er geen onderzoek kon plaatsvinden, en tevens geen voortplanting mogelijk was.

In het noorden van de ATG, tussen Scharent en Wilde Heide werden de meeste salamanders waargenomen en dit is dan ook "the place to be".

Ondanks de mindere vangsten van de kleinwatersalamander en alpenwatersalamander in 2013 en 2014 ten opzichte van 2012 lijken deze zich toch te hebben hersteld in 2015. Ook de kamsalamander doet het schitterend in deze zone. Waar er gemiddeld 0.3 zaten in 2012 is dit jaarlijks gestegen tot gemiddeld 1.7 in 2015. Aan de knik van de antitankgracht waren er enkele verrassende waarnemingen. Gemiddeld 39 salamanders per waarneming, met een top op 13 mei 2015 met 67 salamanders (waarvan 9 kamsalamanders). Zeer merkwaardig aangezien deze plaats niet geruimd is en zwaar overgroeit.

Op 7 juli werden er ook verschillende larven (= voortplanting) van (kam)salamander waargenomen in de ATG.

De volgende jaren zal Natuurpunt Haacht blijven monitoring doen in de Haachtse waterpartijen.

larven kamsalamander

	Haachts Broek	ATG Zuid	ATG Midden	ATG Noord	ATG Kasteel van roost	
Bemonstering aantal	2	4	5	15	4	2012
Kleinwatersalamander	2	4	1	44	16	
<i>Gemiddeld</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0.2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	
Alpenwatersalamander		2	1	84	23	
<i>Gemiddeld</i>		<i>0.5</i>	<i>0.2</i>	<i>6.5</i>	<i>6</i>	
Kamsalamander				4	0	
<i>Gemiddeld</i>				<i>0.3</i>	<i>0</i>	2013
Bemonstering aantal	6	2	6	26		
Kleinwatersalamander	6	8		70		
<i>Gemiddeld</i>	<i>1</i>	<i>4</i>		<i>2.8</i>		
Alpenwatersalamander	34		12	500		
<i>Gemiddeld</i>	<i>6</i>		<i>2</i>	<i>2</i>		
Kamsalamander				18		2014
<i>Gemiddeld</i>				<i>0.7</i>		
Bemonstering aantal	2			31		
Kleinwatersalamander	5			230		
<i>Gemiddeld</i>	<i>2.5</i>			<i>7.5</i>		
Alpenwatersalamander	6			51		
<i>Gemiddeld</i>	<i>3</i>			<i>1.5</i>		
Kamsalamander				37		2015
<i>Gemiddeld</i>				<i>1.2</i>		
Bemonstering aantal	8					
Kleinwatersalamander	4			213		
<i>Gemiddeld</i>	<i>0.5</i>			<i>9.3</i>		
Alpenwatersalamander	48			188	2	
<i>Gemiddeld</i>	<i>6</i>			<i>8.2</i>	<i>1</i>	
Kamsalamander	0			23	2	
<i>Gemiddeld</i>				<i>1.7</i>		

HUISZWALUWENPROJECT HAACHT: STAND VAN ZAKEN

Achteruitgang van de Huiszwaluw

Ook al boekt de Huiszwaluwpopulatie in de Tildonkse woonwijk gestage vooruitgang, de achteruitgang van de Huiszwaluw is in heel zijn verspreidingsgebied ronduit alarmerend en voorzichtigheid blijft uiteraard geboden. In vergelijking met dertig jaar geleden komen er **in Vlaanderen 75% minder zwaluwen** voor! **Nog vitale populaties zijn bij uitstek een goede vertrekbasis!** Dat maakt de populatie in Tildonk des te interessanter!

Plan Zwaluw – Haacht

Een efficiënt hulpprogramma voor de Zwaluwen in Haacht in het kader van het **Bio-Charter** tussen de Gemeente Haacht en Natuurpunt Haacht werd opgevat. Het is **de INL-ploeg – een initiatief van de provincie Vlaams Brabant, de koesterbuurcampagne, deelnemende gemeenten en IGO** – die met behulp van een hoogtewerker de zwaluw nestjes ophingen. In totaal werden sinds de start van het project in 2012 maar liefst **64** kunstnesten opgehangen in de woonwijk. In het centrum van Tildonk werden in **7** extra nestjes opgehangen.

Resultaten

De resultaten van de telling van dit seizoen (2015) zijn heel erg bemoedigend, wat de ingebruikname van de voorziene kunstnesten betreft. Dit bevestigt dat het project een succes is. Er werden in 2012 meteen **4** kunstnesten in gebruik genomen, in 2013 waren er dat reeds **7**. Vorig jaar waren dat er **12** de huidige telling komt neer op **13** bezette kunstnesten.

In totaal werden **40** bezette nesten geconstateerd. Dat is ruim boven het gemiddelde van 25. Sterker nog: **dit is het tweede beste jaar ooit**, na het topjaar van 2010 waarin 42 bezette nesten werden geteld sinds het begin van de tellingen in 1988. Bovendien betekent dit dat nu reeds ongeveer 1/3 van alle broedgevallen plaatsvindt in kunstnesten.

De **24** kunstnesten in het centrum van Tildonk kennen jaarlijks een steeds betere bezettingsgraad. In totaal broeden er in het centrum van Tildonk **18** paartjes Huiszwaluw.

Opvolging

Bent u de eigenaar van een woning waaraan een kunstnest voor Huis- of Boerenzwaluw werd bevestigd, en u heeft een opmerking hierover, dan kan u dit melden bij de milieuambtenaar van de gemeente Haacht, Wespelaarsesteenweg 85, 3150 Haacht, Tel : 016 – 26 94 76, Fax : 016 – 26 94 19, E-mail: milieu@haacht.be

Bezoek onder leiding van Johan De Meirman de huiszwaluwkolonie van Tildonk 12 augustus 19u30 Eikenblokplein.

DE BOERENZWALUWAKTIE IN HAACHT

Er bevinden zich verspreid kleine kolonies (of individuele nestjes) op verschillende boerderijen of landelijke woningen in groot Haacht. Bevraging door Natuurpunt wijst op een **achteruitgang**.

Ook elders is deze vogel ernstig bedreigd in zijn voortbestaan. Dus een beetje extra aandacht en een steuntje in de rug is hard nodig.

Ook voor de Boerenzwaluw werd dus actie ondernomen. In de loop van 2013 werden 21 kunstnesten opgehangen. Ook voor deze soort worden de kunstnesten gemonitord. In 2015, het derde projectjaar, werden verschillende bezette kunstnesten vastgesteld. De bezetting ervan kan nog beter, maar vaak wordt er nog gewoon in natuurlijke nesten ernaast gebroed.

Conclusie

Al bij al zijn de resultaten over de ingebruikname van de kunstnesten zeer bemoedigend. In ieder geval is het bewijs geleverd: wanneer de gemeente Haacht het wil, dan kan ze het ook! Natuurpunt Haacht, die de expertise leverde in dit project, is trots op de samenwerking.

We wijzen erop dat er in Haacht momenteel nog koestersoorten (Veldleeuwerik, Eikelmuis, Bosorchis,...) dringend schreeuwen om aandacht. Wij maken er vast en zeker werk van en durven hierbij opnieuw rekenen op de gemeentelijke overheid.

Johan De Meirman

ACTIVITEITEN

TERUGBLIK OP ANTITANKGRACHTWANDELING 10/05/2015

Met bijna 100 kwamen ze om 14u. afgezakt naar de hansbrug om deel te nemen aan de kamsalamanderwandeling. Daar er tevens 'n herdenking plaats vond van het einde van de tweede wereldoorlog door de gemeente Haacht, kregen de drie groepen onder leiding van René, Bernard en Steven onderweg ook uitleg over de Antitankgracht en WOII, evenals de geschiedenis van het kasteel van Roost. Aan de poelen van de antitankgracht stond Richard vol ongeduld te wachten om iedereen de gevangen kamsalamanders te laten zien. Na de wandeling werden ze getraceerd door een hapje en drankje, aangeboden door de gemeente.

PETITIE RED ONZE NATUUR

Red het

Haachts Broek, Joke

www.natuurpunt.be

HET IS
NOG NIET
TE LAAT

natuurpunt

De petitie werd verlengd en je kan deze nog steeds ondertekenen op www.natuurpunt.be en dit nog **tot 30 augustus** DOEN!

Nieuws.brief

ACTIVITEITENKALENDER 2015

EXCURSIES

- 1 – 2 augustus** Vlinderweekend
- 10 oktober** Zwerfvuilactie van 9u tot 13u, broodje en drank voorzien.
- 18 oktober** Paddenstoelenwandeling Haachts Broek, vertrek 14u, parking sporthal Wespelaar, gids: René
- 8 november** Vegetarische eetdag
- 22 november** Dag van de Natuur meer info volgt.

WERKDAGEN

De eerste zaterdag van de maand staat er meestal een werkdag op het programma in een van onze gebieden, iedereen is van harte welkom om handje te komen helpen! Om de juiste plaats van afspraak en het uur te kennen neem je best contact op met Johan De Meirman via info@natuurpunthaacht.be of 0476/24.94.24

Zaterdag 5 september	werkdag vanaf 13u30
Zaterdag 3 oktober	werkdag vanaf 13u30
Zaterdag 31 oktober	werkdag vanaf 13u30
Zaterdag 5 december	werkdag vanaf 13u30

Liever deze Nieuwsbrief enkel in de mailbox en zodoende een boompje sparen? Mail ons dan!